

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkah pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, s dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četletno K 5.—, mesečno K 1.70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankrana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Slovenski delavci mestne plinarne v Trstu.

Trst, dne 21. junija.

Obupen je položaj, v katerem se nahajajo slovenski delavci v tržaški mestni plinarni. Pritiska se na njih od vseh strani. Zapostavljeni so na vseh koncih in krajih. Žalostne, obupne glasove slišimo prihajati iz njih ust. Tožijo zelo, da jih vse prezira, da jim je na delu vse nasprotno. Ko bi bilo proti njemu samo ravnanje, bi še ne bilo tako hudo, saj je vendar vsaki delodajalec proti delojemalcu. Ampak proti slovenskim delavcem v mestni plinarni se ne postavlja samo ravnanje, temveč tudi sotrpini na delu — socialni demokrati. Z vso surovostjo postopajo proti slovenskim delavcem, ker so organizirani pri Narodni delavski organizaciji. V željo jim leži močna skupina slov. delavcev, stojiča pod okriljem »Narodne delavske organizacije«. To jih najbolj ježi, ker ta skupina tako lepo napreduje in nastopa z vso odločnostjo in energijo za koristi svojih članov. Skupina N. D. O. je v mestni plinarni že marsikaj koristnega napravila za ubogo slovenske trpine. Kaj bi bilo, ko bi ne eksistirala ta skupina? — Niti enega slov. delavca bi ne bilo zaposlenega v mestni plinarni. Močna skupina je preprečila, da se ni pognalo na cesto vse slov. delavce. — Soc. demokrati bi hoteli torej to skupino zdrobiti. Večkrat so prišli pred ravnanje, z lažmi na dan in so mislili, da jim bo laž pomagala pri hudobnem protidelavskem ravnanju. Tako so po nedolžnem dolžili pred meseci predsednika skupine. Nastala je tožba. Pred sodnijo je bilo dognano, da je vse to kar trdijo socialni demokrati velika laž. Pred sodnijo so morali izjaviti, da to ni res, kar so trdili, izjaviti so morali, da delajo slovenskim delavcem veliko krivico.

Da ne bil bili obsojeni, so pred sodnijo vse preklicali in se zavezali plačati »Narodni del. organizaciji« neko svoto. Drastičen dokaz s kakšnim lažnjivim orožjem se bojujejo proti slov. delavcem. A slov. delavci se jih nič ne boje. Bolj ko nastopajo nasprotniki proti njim, bolj vneto agitirajo za svojo organizacijo. Ne odgovarjajo na napade z lažmi ali pa s pestjo, temveč s pridnimi energičnim in vztrajnim delovanjem za svojo vodnico, za svojo rešiteljico: Nar. del. organizacijo.

Naj omenimo še postopanje ravnanjstva. Znano je, da je mestna plinarna last občine. Ker pa je v tej občini tako velikansko število Slovencev, bi se moralo gledati v prvi vrsti na slovenske delavce. Nismo proti temu, če sprejme ravnanje italijanske delavce, avstrijske državljane, ne: smo pa odločno proti temu, da bi se sprejemalo italijanske delavce iz Italije, ko imamo vendar tako velikansko število brezposelnih slovenskih delavcev. Slovenski delavci so tukaj doma, slovenski delavci plačujejo davke in pošiljajo vojske. Zakaj naj bi se jim potem tu na domači zemlji ne dalo zaslužka? — Ravnanje bi moralo biti pravično. Mi pa povemo vsej javnosti, da je postopanje tržaške mestne plinarne krivično, da stoji ravnanje na strani regnikov, da so mu bolj ležeči na sru italijanski, kakor pa avstrijski državljani. Ravnanje daje prednost regnikom. Slovenske delavce odpušča iz dela, na njihovo mesto pa sprejema priseljence iz Italije,

ki prihajajo sem samo s tem namenom, da izpodkopljejo slovenskemu delavcu tla in ga palmajo v brezno. S tem namenom pridejo sem v Avstrijo, da vzamejo slovenskemu delavcu kos kruha iz rok in ga zapodijo potem (slovenskega delavca) čez morje tja v Ameriko.

Pa še neke druge dela ravnanjstva mestne plinarne krivico slovenskim delavcem. Na delu namreč, ker jih ne nastavi za stalno (stabilno), akoravno so nameščeni nekateri že po 5, 6 in še več let, medtem, ko namesti Italijane v veliko slučajih že s prvim letom. Bržkone se zato ne nastavi slov. delavce za stalno, da se jih lažje zapodi na cesto. To je velika lumparija. Kaj mari ni velika, vnebovpijoča krivica, če se ne nastavi v mestni plinarni slov. delavca, ki trpi že leta in leta, ki mora pri težkem delu prenašati še druge hude udarce — za stalno, medtem ko se namesti italijanskega delavca (regnikola) takoj, četudi je najslabši delavec in ne dela na delu nič drugega kakor pa zgago, in hujša in zasramuje slovenske delavce!

Velika krivica je to in proti njej se mora postaviti vsak po pravici stremeti človek. Treba to krivico zdrobiti v prah. Ako bodo slovenski delavci v mestni plinarni lepo združeno skupno nastopali, se jim bo posrečilo v najkrajšem času ugonobiti krivico, ki se jim godi. To se doseže pa le na podlagi močne organizacije, le na podlagi spojitve vseh malih sil v eno samo veliko in močno silo: To so spoznali sloven. delavci v mestni plinarni. Zato se pa pridno združujejo, zato se pridružujejo »Nar. del. organizaciji«. Imajo namreč pred očmi, da je treba streti verige, v katerih tiče, da je treba odpraviti suženstvo in hlapčevstvo. Slovenski delavec ne sme biti na večne čase hlapec, suženj, ne; slovenski delavec mora postati prost in svobodni človek, ne pa trpinčen in zlorabljen od onih tiranov za katere dela vse svoje življenje!

Slovenski delavci mestne plinarne se nahajajo na tej poti, ki vodi svobodi in sreči nasproti, in ostale slovenske javnosti je dolžnost, da jim stoji na strani in jih pri tem težkem boju, pri tej težki borbi, podpira z vsemi močmi.

Narodna Delavska Organizacija »Skupina delavcev mestne plinarne« priredi v nedeljo, dne 23. junija 1912 veliko vrtno veselico na vrtu konsumnega društva »Jadrani« pri sv. Jakobu. Spored: Ob 2. pop. odhod z godbo in društveno zastavo izpred gostilne »Kosič«, ul. Sv. Marka 19, pred Narodno gostilno pri Sv. Jakobu, kjer svira godba več komadov. Od tam odhod točno ob 2. in pol pop. na veselico na prostoru. Na veseljem prostoru se bodo vršili govori, svirala bode godba N. D. O., petje. 1. šaljivi prizor: Dirka v vrečah, I. nagrada 5 K, II. nagrada 3 K, III nagrada 2 K. 2. šaljivi prizor: Zbijanje klobas. Po sporedu ples, ki se začne točno ob 4 in pol in traja do polnoči. Vstopnina k veselici 40 vin, za osebo, ples 10 v komad. Slovenski delavci! Udeležite se prve veselice vaših tovarišev, vaših sotrpinov — slovenskih delavcev v mestni plinarni. Pokažite z obilno udeležbo, da dobro umejete njih obupen položaj in težki boj za obstanek; da ste solidarni z njimi v boju proti vsaki krivici, da jim stojite zvesto na strani ter smatrate njihove bolečine za svoje bolečine, njihove boje za svoje boje, v katerih treba koncentrirati vse sile proti tlačanstvu na gospodarskem in narodnem polju.

Odbor.

Danes zvečer na dirkališču sokoiska kresna veselica.

Volilni boj v Mostah.

Ni ga menda kraja na periferiji mesta Ljubljane, kjer bi imela napredna stranka takšen boj, kakor ga ima ravno v Mostah. Zato vlada tu proti naprednjakom izjemno stanje. Leta in leta vlada v Mostah mož, ki je vpejal v občini prav azijske razmere.

Med slavnimi gerenti, ki so jih nastavili v kranjski deželi klerikalci, je postal gerent Oražem najbolj slaven. V njem se je pokazala vsa vrednost gerentov — še bolj pa to pokazujejo današnje razmere v Mostah. Hujškanje enega proti drugemu, na eni strani korupcija in na drugi protekcija — to označuje Oražmovo vlado. Na tak način se je mogel držati na svojem mestu mož, ki je na tem mestu proti volji svojih soobčanov. Klerikalci bi se ga sedaj sami radi znebili, — to že Oražem čuti — zato se je začel prilivati socialnim demokratom.

Ko se je vršil pred par tedni shod, pri Oražmu, na katerem je poročal dr. Lampe je Oražem povabil tudi socialiste na ta shod. Karl Knoll, železničar v pok., ki je član »Vzajemnosti« in celo odbornik društva, je od Oražma dobil vabilo, da naj prevzame agitacijo, za ta shod. Veliko število socialistov se tega shoda ni udeležilo, pač pa toliko, da so sedaj klerikalci sigurni, da dobe v Zeleni Jami zadostno število odbornikov za svojo stranko — dočim bi pred enim letom ne bili dobili niti enega odbornika.

Dobro zgled za to sta dala drugim Podobnik in pa Ivan Mauser s svojim uskoštvom v klerikalni tabor. Oba možakarja sta sicer še v svoji strokovni organizaciji zaradi pravovarstva, toda s tem, da sta uskočila ne delata nikomur posebne časti, in ne dajeta lepega zgleda. Z uskoki se bomo še drugič bavili. Ni bilo dovolj — in kdo bi njima zameril — da sta za svojo osebo postala klerikalca (ali iz prepričanja, opomba stavca) — ampak postala sta tudi zaupnika klerikalcev. (Torej skoraj gotovo ne iz prepričanja, ker zaupništvo nese!)

Najbolj nevaren zaupnik Oražmov je postal Ivan Mauser, ki vsako najmanjšo stvar Oražmu poroča. K sreči so pa Moščani kmalu spoznali in danes dobro vedo, s kom imajo opravka.

Ko so bile reklamacije potom okr. glavarstva rešene in so bili volilni imeniki poslani na občino Moste, je še isti dan sklical Oražem svoje podrepnike. — med temi je bil tudi Ivan Mauser — na sestanek, da so pregledali volilce. Sklenili so, da se pošljejo volilni imeniki na dež. odbor zaradi »korektur« — vedeli so dobro, komu jih hočejo poslati kajti imeli so namen, da bi se na ta način volitev zavlekla še najmanj za dva meseca. — Kakor je znano, je bil račun brez krčmarja. C. kr. okr. glavarstvo je nemudoma zahtevalo volilni imenik od občine zaradi »korektur«. Tako se je življenje gerenta Oražma je za malo časa podaljšalo.

Nekdanji socialist Ivan Mauser je pokazal torej svojo popolno zadovoljnost z ge-

rentom Oražmom. Pri zadnjih občinskih volitvah je kričal po Mostah: »Dol z Oražmom« dve leti na to — pa je postal njegov najvestejši zaupnik in pripadnik.

Tako se ljudje izpreminjajo. Zgodilo se je, kar bi ne bil nihče pričakoval — in tako je Mauser potegnil za seboj tudi one sodruge, ki so se nanj preveč zanesli. Ne želimo, da bi mu tudi drugi sledili. Vemo, da je v Mostah dosti sodrugov, ki pošteno mislijo in drže svoj prapor zavednosti. Naloga teh je, da obračunajo s takimi Mauserji, slepomišarji — in mešetarji.

Socialno demokratična stranka v Mostah je prišla do razdora. Temu je kriv Oražem, ki je hujškal s svojim »zaupnikom« socialne demokrate proti naprednjakom in je hotel naprednjake uničiti. To se mu ni posrečilo. Napredna stranka je znala take napade vedno odbiti. Zadelo je to najbolj soc. demokrate — in upamo, da se bodo med njimi našli možje, ki bodo znali najti pot, kako zabraniti klerikalcem zmago v Mostah.

Belokranjski kotichek.

Danes torej, potem ko sem že dolgo izgraval radovednost vseh onih, ki hero »Kotichek«, poročal bom o Zjudo, o veliki podzemeljski jami ležeči v občini Vrh, na skrajnem južnem delu Belokranjske. Lep dan je bil takrat ko sem se odpravil iz svojega skritega koticheka tja gori na sloveči Vrh. A nikakor si ne smete misliti, da je to zelo vrhovi in da leži bogvekle na kakem hribu? Komaj tristoindemdeset metrov je nad morskno gladino. Potemtakem malo višji kot Ljubljanski grad. Vas sama, pod imenom Vrh, šteje takole 65 hiš. Ena petina teh je prazna, zakaj njihni prebivalci so ali v Ameriki za vedno, ali pa so izumrli. Občina pa ima okroglo tisoč duš in sedaj čuje in strmite: Po sporočilu županov ni v celji občini ni jednega nazadnjaškega črnulca, temveč cela občina je ena sama zavedna vrsta naprednih ljudi. To je menda edina občina, ki se lahko ponaša, da je nerodovita za klerikalno propagando. Naročenih je v občini kakih 30 na »Sloven, dom«. Tudi »Dan« in »Narod« se čitata mnogo. Ali čas je, da preidem k popisovanju onega, kar sem bil obljubil. Vesel in ponosen sem korakal po Vrh do svojega prijatelja, ki me je pričakoval v svoji skromni, a lepi hišici. Postregel me je prav po belokranjsko s čašico rakije in z dobrimi jabolki, ter me opomnil, da morava iti takoj, ker dosti bode ogledovanja. In šla sva. Pot auju je peljala po sončnatih rebri med lepimi bukvic, ki so bili ravno v prvem brstenju, složno dalje in dalje v hrib Sabetih. Občudoval sem toplino aprilskega solnca, gledal veselo okrog vzradoščen nad čudovito pomladjo; bilo je to namreč še pred aprilskim mrazom. S prijateljem sva se pogovarjala raznotere reči, a videti mu je bilo, da ne more vladati svojih misli pri pogovoru, temveč da sili nekam dalje. Šele pozneje sem spoznal, da je bil z vsemi svojimi mislimi pri jami, za katero je nosil s seboj raznovrstne priprave. Lojevo luč, konopce cel šop, kompas, orientacijsko ploščico, naris okolice in vse drugo, kar se mu je zdelo potrebno. Dospela sva do žrela, ki vodi v jamo. Obstal sem, stmel in se divil veličastnemu vходу. Vem, da ne bom mogel točno opisati, da bi bilo cenjenemu bralcu jasno pred očmi, vendar bom napel vse sile in tako se bo morda

tvorilo. Ko na svoje klicanje ni dobil odgovora, je zlezel venkaj; sledili so mu še trije dedci, oboroženi od nog do glave. Tu boste videli, messieurs, kako važno je, da človek ne zane-mari niti najmanjše previdnosti; brez dvoma bi me bili zapazili, da je puška še ležala tam. Tako pa straža ni našla nobene sledi za tovarišem in je mislila gotovo, da je šel dalje kam po vrsti streh. Zavili so torej v tisto smer, a jaz sem planil, kakor hitro so mi obrnili hrbet, k odprti zatvori in stekel naglo po stopnjicah. Hiša se je zdelo neobljudena, kajti nemoten sem prišel v pritičje in skozi odprta vrata na cesto.

Bila je ozka, pusta ulica, toda vodila je na široko cesto, kjer so goreli ognji, okrog njih pa je ležalo vse polno spehij vojakov in kmetov. Smrdelo je po mestu tako strašno, da sem se čudil, kako morejo ljudje živeti v taki atmosferi. Vse dolgo mesece, kolikor časa je trajala oblega, niso niti pokopavali mrtvih, niti snajžili cest. Mnogo ljudi je hodilo od ognja do ognja, in tudi nekaj menihv sem zapazil med njimi. Ker sem videl, da hodijo neovirani semtertja, sem se osrčil in hitel mimo tega prizora proti velikemu štiriogelnemu trgu. Enkrat je poskočil od enega tistih ognjev mož in me prijel za roko. Pokazal je na žensko, ki je ležala ob poti, ne da bi se genila; videl sem, da hoče reči, da bo kmalu umrla in da naj ji podelim duhovno pomoč. Zatekel sem se k tistim latinskimi drobtinam, ki sem jih že znal, in rekel s pobožnim glasom: »Ora pro nobis, te Deum laudamus, ora pro nobis.« Tako govorec sem dvignil roko in pokazal naprej. Dedec je izpustil moj rokav in se umeknil molče, nakar sem odkorakal slovesno dalje.

(Daje.)

LISTEK

CONAN DOYLE

Zgodbe napoleonskega huzarja

(Daje.)

»Popolnoma.«

»Pojdite v to hišico, govorite z njim in izvedite, ali je njegov načrt še mogoč, ali naj ne računamo več nanj.« Privlekel je zveženj, v katerem je bila po videzu umazana rjava obleka. »Tu imate frančiškansko haljo,« je dejal. »Videli boste, da ni boljše preobleke.«

Toliko da me ni vrglo vznak.

»S tem se izpremenim v vohuna!« sem vzkliznil. »Ali ne morem ostati v svoji uniformi?«

»To ni mogoče! Kako morete upati, da pridete v njej skozi mesto, ne da bi vas ujeli? Pomislite pa tudi, da Španjolci ne jemljeo jetnikov in da je vaša usoda popolnoma ista, v kakršni-koli obleki jim padete v roke.«

Govoril je renico, in bil sem dovolj časa na Španjolskem, da sem vedel, koliko hujša je ta usoda od navadne smrti. Vso pot od meje do Saragose sem poslušal strašne zgodbe o mučenih in kruto pohabljenih Francozih. Zlezel sem v tisto frančiškansko kuto.

»Pripravljen sem.«

»Ali ste oboroženi?«

»Sabljo imam.«

»Njo bodo slišali rožljati. Vzemite to bodalo in pustite sabljo tu. Povejte Hubertu, da bo kolona zjutraj ob štirih spet pripravljena za nasok. Zunaj stoji seržant, ki vam pokaže, kako pridete v mesto. Lahko noč in mnogo sreče!«

Še preden sem stopil iz izbe, sta čepela generala zopet pri svojem zemljevidu, tako blizu skupaj, da so se dotikali kraji njihovih trirogljnikov. Pred vrati je stal ženiški podčastnik in čakal name. Zategnil sem si redovniški pas, snel svoj čako in si potegnil meniško kapuco preko glave. Nato sem odpel še ostroge in se napotil molče za svojim vodnikom.

Hoditi sva morala previdno, kajti na zidovih so stale španjolske straže in streljale neprestano na naše. Plazila sva se ob velikem samostanu in med razvalinami, dokler nisva prišla do visokega oreha. Tu obstane seržant.

»Z lahkoto boste splezali na to drevo,« mi pravi. »Lestvica s klini bi ne mogla biti pripravljena. Zlezite gor, in z najvišje veje pridete lahko na streho one hiše. Dalje jaz vam vodi vaš angel varih — jaz vam potem ne morem več pomagati.«

Spodrecal sem si težko rjavo haljo in se začel vzpenjati kvišku. Bili smo v prvem kraju, in mesec je sijal jasno. Črna streha se je risala razločno na svetlem zvezdnem nebu. Drevo je stalo v senci hiše. Lezel sem počasi z veje na vejo, dokler nisem prišel tik do vrha. Treba se mi je bilo samo še zavijati po zadnji močni veji, pa bi bil na strehi. Ta hip zaslišim korake. Stisnem se k debli, izkušaje se skriti v njegovi senci. Na strehi se je pomikala proti meni moška postava. Videl sem njeno temno silueto, kako se je plazila proti meni; lezla je po trebuhu in iztezala glavo naprej, izza nje pa je molela puškina cev. Vse vedenje tega človeka je razodevalo previdnost in sumnja. Parkrat je prisluhnil, nato pa je lezel dalje do roba zidu, tako da je bil komaj še par metrov daleč od mene. Tam se ustavi, pomeri in izproži.

Nenadni pok v moji neposredni bližini me je omamilo tako, da bi bil skoraj padel z drevesa.

V prvem trenutku sem že mislil, da sem sam zadet. Kopa sem slišal od spodaj globoko ječanje in se je Španjol grohotaje nagnil čez zid, sem vedel, kaj se je zgodilo. Moj ubogi zvesti seržant je čakal spodaj, da vidi, kako pridem na ono stran. Španjol ga je videl stati pod drevesom in je ustrelil nanj. Ugovarjali mi boste, gospodje, da ponoči ni mogoče streljati, ali vedeti bi morali, da bašejo ti ljudje svoje puške z raznimi kamni in kovinskimi drobci, tako da vas ne zadenejo nič manj gotovo, kakor zbijem jaz fazana z veje. Španjol je gledal dol v temo, dočim je seržant še zajčal tiutintam in pokazal, da živi. Morda je hotel ubiti prokletega Francoza do kraja, morda samo preiskati njegove žepe; bodi njegov namen takšen ali takšen, odložil je puško, sklonil se naprej in se zavijtel na drevo. V tem trenutku mu porinem jaz bodalo v život; padel je skozi prasketajoče veje in udaril teško ob tla. Slišal sem še kratko borbo tam spodaj in par francoskih kletvic. Ranjenemu seržantu ni bilo treba čakati dolgo na revanšo.

Par minut sem ostal miren, kajti mislil sem, da pride kdo pogledat, kaj pomeni strel. Toda vse je ostalo tiho razen ur po zvonikih, ki so oznanjale polnoč. Takrat sem splezal po tisti veji in se zagnal na streho. Španjola puška je bila tam, toda nisem si mogel pomagati z njo, ker je imel roga za smodnik pri sebi za pasom. Vendar pa je utegnila izdati sovražnikom, da se je nekaj zgodilo; zdelo se mi je torej najpametnejše, vreči jo čez zid. Nato sem se začel zirati, kako bi se dalo priti dol, v mesto.

Takoj sem spoznal, da je najenostavnejša pot, ki je služila straži, da je prišla gor; in katera je bila ta pot, sem izvedel kmalu. S strehe se je začel glas, ki je zaklical večkrat »Manuelo! Manuelo!« in komaj sem se skril v senco, že sem videl gledati bradato moško glavo skozi za-

vendarle posrečilo s pomočjo bujne domišljije doprinesti jasno in verno sliko tega impozantnega vhoda. Oblika vhodova se najljubši predoči, če si mislimo valj in sicer otel valj, ki leži malo poševno in je od roba zgornje ploške diagonalno do spodnje prerezan in na lahko nabočkan. Vidi se, da zremo v strašno propast, globoko kakih šestdeset metrov. Navpični in celi polplašč valja pada veličastno v globino in kjer bi se sklenila prerez in plašč, tam se vidi temna odprtina vhod v jamo. Premier tega žrela mora imeti najmanj 30 m in ona stena, položena od njega sklad na sklad, da se po sporočilu prepričati, ali le z največjimi težkočami. Gotovo pa bi se izplačalo, kajti medskladniki so poraščeni z pravo alpinsko floro. Še nikoli nisem obžaloval, da nisem turist, tokrat pa sem bil zavzet in želel sem si, da bi imeli vsaj malo teh turistovskih darov, ki jih imajo drugi. Spomnil sem se tudi ranjake dr. Cerka. Kako bi šel on vesel na delo, s kako vnmemo bi zasledoval vso to stavbo, ki blesti veličini in kako pogumno bi se spustil po precej strmih nabokih v globino 60 metrov do pravega vhoda v podeznski svet. Jaz pa sem stal in gledal nevedoč, kaj naj storim. Sicer me je malo sram, a priznati moram, da mi je vsled te veličine vpadel pogum in le svojemu dobremu tovarišu, ki pa je sedaj sila mnogo govoril, se imam zahvaliti, da sem se podal dalje. Vendar me ni hotela nikakor zapustiti težka misel in vedno se mi je vračala ter srdito klicala, zakaj skruniš naravo, zakaj jo raziskuješ, ko veš, da se ti lahko vsak hip zdrobi. Zadovoljen bodi, da jo lahko gledaš. Vendar sem pustil vse take in enake misli na strani in z neverjetnim pogumom koračil dalje po boku, držeč se skrbno za vrh, ki jo je v mojo varnost napeljal tovariš. Hvala mu za skrb. Gospod urednik prihodnjic pa dalje. Poklon!

POLITIŠKA KRONIKA.

Parlamentarna kriza, ki se je razmahala tako na dolgo in široko, pojenjuje, kriza v vladi sami je odstranjena, a izvala je odpor in razkol v samem poljskem klubu, radikalne skupine s poljsko ljudsko stranko na čelu odločno odklanjajo vsako pogajanje s Heinoldom ter vstrajajo na prvotnem sklepu poljskega kluba, ki se je postavil popolnoma na opozicijsko stališče, dokler se ni pričelo s pogajanjem in mešetarenjem. Opozicija v poljskem klubu je tako močna, da izjavlja, da bo del opozicije glasoval proti proračunu, drugi del pa demonstrativno zapusti zbornico pri glasovanju. Večina poljskega kluba se je pomirila, a vendar se ne more trditi še o nekakem mirovnem sklepu, ki bi bil trajne vrednosti. Na rešitev vladne krize je kolikor toliko pripomogla krona, ki je posredovala in pomirila Poljake ter tako rešila iz zagate nerodnega voditelja sedanje vlade. Ni posebnega dobro znamenje za politiko ustavne države, ako se hoče reševati politične in parlamentarne krize s pritiskom in vplivom krone! Odpor politične frakcije proti iniciativam krone bi bil nevarno agitacijsko sredstvo za stranko, pa tudi za vladu, kar bi gotovo ne uplivalo preveč blazilno na lojalno in patriotsko razpoloženje med prebivalstvom. Zato so pa jako vratolomni ti poizkusi, ki se v zadnjem času dogajajo v monarhiji, ko se vleče, v vsako pereče politično vprašanje sama krona. Iniciativa krone na Ogrskem, cesarska zalivala Rusinom in Poljakom, demonstrativna avdienca Dlugosza, to so znaki tega umešavanja krone v parlamentarne posle! Temelj avstrijske ustave je neodgovorna krona, a odgovorna vlada, zato pa tudi krona ne sme posegati v politični boj, ker ne more po ustavi nositi odgovornosti za svoje iniciative, nositi jih more le vlada, ki pa igra v takem slučaju poverjeno vlogo gumijastega možica, razstavljenega kje v Pratri ali v Tirolju!

Avstrija in Srbija, Nemški »Nationalverband« je po svojih poslancih Markhlu in Einspinnerju podal v zadnji seji državnega zbora povsem značilno in umestno interpelacijo, v kateri izvajajo temeljem zadnjih dogodkov na Hrvaškem nepravdo smer politike avstrijske javnosti. Po atentatu na komisarja Cuvaja se je na Hrvaškem počela zopet veleizdajalska gonja ter se očitalo srbski Narodni obrani, da je aranžirala ta atentat, kar naravno srbska javnost ne more sprejeti z mirno vestjo. Srbska javnost je tudi odgovorila na ta sumničena z velikim protestnim shodom, kjer se naravno niso čuli prav prijetni odgovori na ta sumničena avstrijske javnosti. Razburjenje v srbski javnosti je popolnoma razumljivo, ko pa se je dogodil nameravani poizkus atentata na zemunsko smodnišnico, tedaj je avstrijska javnost istega pripisovala zopet na rovaš Narodni obrani in srbskemu dijaštvu. Taka sumničenja gotovo ne morejo blagodejno uplivati na prijateljsko razmerje obeh držav, zato interpelanti peževlje vlado, da naj preišče natančno te zadeve in poroča državnemu zboru! — Ta interpelacija Nemcev je gorka zaščitnica nemškemu časopisju, ki v svojem srbofilstvu išče vsake prilike, da sumiči Srbijo in ovira prijateljsko zblíževanje obeh držav!

Konec češkega kluba je sedaj definitivni. Narodni socialci so naveli kot vzrok izstopa iz enotnega kluba prehod večine v vladno službo, češka ljudsko - napredna stranka pa je motivirala svoj izstop s popustljivostjo večine kluba v vprašanju drugega češkega vseučilišča v Brnu. Obe izstopiški skupini nameravata ustanoviti svoj lasten klub, ki bo nastopal v vseh vprašanjih skupno in enotno, a temeljna točka tega programa bo najodločnejša in skrajna opozicija proti vladi!

Danes vsi v areno „Narod. doma“
kjer prirede diletantni društva „Bratstvo“

družinski večer

Uprizori se veseloigra — J. Dollnar: „Cigani“.

DOPISI.

Trst, dne 20. junija

BOJ MED DELAVSTVOM.

Stavka končana. — Pripravlja se nova.

Stavka zidarskih delavcev proti zidar-skim delavcem je končala. Socialni demo-kراطي, ki so proklamirali v pondeljek stavko proti delavcem, so se v torek zopet povrnili na delo. Dosegli niso nič. Članj Nar. del. organizacije so ostali trdni in zvesti svojim načelom ter se jim niso podvrgli. — Soc. demo-kراطي so stavkali torej samo v pondeljek. Videli so, da se jim ne posreči iztrgati s silo prepričanje narodnim socialcem iz srca. Zato so pa zopet prišli za delo.

Ta stavka je bila samo pri eni stavbi. V nedeljo se je sicer splošno govorilo, da zavzame stavka širše polje, da stopijo v stavko socialni demokrati pri vseh stavbah. Ne vemo zakaj se to ni zgodilo. Morda so samo poskusili, kako bo ta stvar izpadla. Ta skušnja jim ni po volji, ker so pogoreli. Zato pa spet nekaj pripravljajo. Včeraj zvečer so začele prihajati vesti, da se prične začetkom prihodnjega tedna velika stavka. V stavko stopijo baje, kakor nam poročajo, socialni demokrati pri vseh stavbah v Trstu in okolici. Članom Nar. del. organizacije so sporočili povsod, da v pondeljek ne bodo smeli delati, če se do sobote ne organizirajo pri njih. Ako pa jih podjetniki sprejmejo v pondeljek v zvezi temu na delo, (člane N. D. O.) potem oni s splošno stavko podjetnike prisilijo, da jih odpuste iz dela. »Le ako boste plačevali naši organizaciji članske prispevke, le ako se nam pridružite popolnoma in sprejmete vase naše misli, boste delali, če ne, pa naj vam pomro otročiči, pa naj vam poneso v grob ženo in sploh vse kar vam je draga« — to so misli s katerimi so vsi do zadnjega prepleteni. Te misli so jim ubili v glavo voditelji socialno demokratične stranke.

Danes je četrtek in le par dni še in videli bomo, kako se bo to mesarjenje izvršilo. Radovedni smo, če se to res zgodi, ali ne. Znati bi morali oni pač, da je konec njih organizacije, ne samo v Trstu, ampak tudi drugje, če vrželo v pogubo toliko revnih slovenskih zidarjev. Vsaj na Slovenskem ni več tal potem za socialno demokracijo. Povsod, kjer se bodo prikazali ti ubijalci eksistence slovenskih proletarcev, se jim bo vrglo v oči, da nimajo pravice govoriti v imenu slovenskega delavstva, da nimajo niti najmanjše pravice zastopati njegove interese. Vsak še tako nezaveden človek nam bo pritrdil, da ne sme niti besedice več izpregovoriti o slovenskem delavstvu organizacija, ki je stopila v stavko proti slovenskim delavcem. V stavko proti slovenskim delavcem niti podjetniki niso še stopili. Tudi oni imajo organizacije, oni ki črtijo delavstvo. Ampak tega, da bi stavkali zato, ker slovenski delavec noče prodati svoje prepričanje, tega podjetniki še niso napravili. Socialni demokrati pa! Ne itajljanski, ampak slovenski. V Trstu so namreč v veliki večini slovenski zidarji včlanjeni v socialno demokratični zidarski organizaciji. In pa tudi največji in najhujši hujskači proti članom N. D. O. so samo po rojstvu slovenski socialni demokrati. Kajti vsi tisti slovenski delavci, ki so včlanjeni v socialni demokraciji, so renegati. Ti so torej največji hujskači, ti hočejo, da se stavka proti slovenskim delavcem. Oni bi morali pač znati, da s tem da stavkajo proti slovenskim delavcem — stavkajo sami proti sebi. Če italijanski socialni demokrati, ki so vendar veliki sovražniki slovenskega delavstva, tako počenjanje obsojajo, čemu bi slovenski ne?

Le tiho, poslušajte! Mi vemo, mi znamo zakaj se gre. — Nova ideja, nova misel prodira med slovenskim narodnim delavstvom. In tega se socialni demokrati najbolj boje. Zato hočejo ugonobiti demokrati narodno socialno misel s kamenjem, s stavko itd. Saj je na Češkem ravno tako bilo. Tudi tam je divjal velik hud boj, med narodnimi socialisti in socialnimi demokrati, ko so se ustanovljale narodno socialne organizacije. Tudi na Češkem so socialni demokrati klali, tudi tam so hoteli z nožem izrezati narodnim socialistom srce z globokim nar. soc. prepričanjem. Niso imeli uspeha. Padli so socialni demokrati na Češkem, oni namreč, ki so bili največji sovražniki narodnega socializma. In danes so spoznali, da so bili takrat v veliki zmoti. Danes se združujejo s tistimi proti katerim so se bojevali poprej. Prišli so do spoznanja, da je to prava pot za slovenskega proletarca, da je nar. soc. pot, tista pot, ki vodi navzgor proti višavam in zapuščam za seboj razvaline, podrtine vsega življenja nevednega.

Tudi pri nas na Slovenskem korakamo v tej smeri. Hudi boji nas čakajo. Pričeli so se že. Divjali bodo kakor so na Češkem. A tudi lenjaji bodo z zmago. Zmago pa želimo, po zmagi hrepenimo iz dna po dosegi srečnih časov, hrepenega srca. Miru nam ne da, ker se nam zdi, da ni vredno živeti v tej družbi. Hočemo zato boljše družbe. Pri tem zidanju, nove družbe pa radi trpimo. Z lahkoto in veseljem prenašamo udarce. Najbolj nas pa peče in skeli to, da prihajajo udarci iz tabora trpinov. Pa tudi ta rana zaceli in ne bo pekla in skelela več.

DNEVNI PREGLED.

Sukljeva brošura v državnem zboru. Klerikalcem je zaigral pl. Suklje prav neprijetno pesem. V grozni zadregi so, zvijajo se kakor požiralci mečev in ognja. Lampe žonglira po »Slovincu« z vsemi svojimi umetnostmi, a izhoda si ne vedo. Ironizirajo so hoteli Sukljevo razkritje, češ, da se javnost ne meni zanje, ali imeli so gotovo v »Slovincu« uredništvu na razpolago avstrijske časopise, ki so se brez obzira vsi pečali z bro-

suro pl. Sukljeja. Sedaj pa je vso zadevo spravil v državni zbor posl. dr. Ravnihar ter povzal vlado, da naj preštudira ta Sukljeva razkritja. Mi smo nedavno poročali, da se vlada iz svoje lastne inicijative zanima za klerikalno gospodarstvo v kranjskem deželnem zboru, posl. Ravnihar je torej v zakonodajni korporaciji le urgiral, da naj vlada stori svojo dolžnost, ter naj naredi konec klerikalnemu zapravljanju v pravem času dokler dežela ne pride do popolnega bankerota. »Slovinc« je zdaj ves izven sebe, klerikalci so pač računali, da bo Sukljeva brošura izzvala le par polemik med klerikalnim in naprednim časopisjem, a da bo nato romala vsa zadeva ad acta. A urezali so se. Pl. Suklje je bil ves čas svojega političnega delovanja upliven politik, strokovnjak, ki je imel včasih v parlamentu najvažnejše referate. Pozneje so ga dvignili sami klerikalci v višino, ko so ga proglasili kot prvega finančnika in izvanrednega strokovnjaka. Sedaj pa gre ta ženjalni finansije in napiše o gospodarstvu klerikalcev, svojih strankarskih smiseljenih uničujočo kritiko. In kje je vlada, kateri je poverjena kontrola nad ljudskim denarjem, ki se ne bi ozrla na tako senzacionalno razkritje, ter se informirala točno o vzrokih poročila tega dela, to vedo klerikalci prav dobro in skušajo iz Dunaja sem delati v »Slovincu« štimeno proti Sukljevi brošuri, ki jo zdaj že označujejo kot liberalno agitatorično brošuro. Toda Suklje v svojem delu odločno poudarja, da je spisal brošuro edino vsled dolžnosti, ki jih čuti do domovine in stranke, katere pristaš je! V sedanjo kritično situacijo so se zapletli klerikalci sami, zapleli vsled svoje nezmoglosti, ko so poverili deželne finance Lampetu, popolnemu nestrokovnjaku, ki se razume na finančne posle toliko, kakor Gostinčar na češko literaturo! Dejstvo pa je, da je danes Sukljeva brošura v notranjem ministrstvu predmet najtemnejših študij in preiskovanj, katerih posledice bodo klerikalci krvavo občutili sami! Kranjska dežela trpi na tem gospodarstvu, zato je pa zadnji čas, da posežejo merodajni faktorji in naredo konec klerikalnem gospodarstvu. In ako danes ali jutri pokličejo vpoklicane inštanče na odgovor in obračun, njih obsodbe ne bo kriv niti Suklje s svojo brošuro, niti dr. Ravnihar s svojo interpelacijo, svojo obsodbo so si klerikalci podpisali sami, ko so pustili neracionalno gospodarjenje v deželi, ko so puščali prosto voljo Lampetu, ki je tiral deželo v vedno nove dolgove! Danes ne pomagajo nikoli izgovori, nikake ironizacije več, Suklje je povedal jasno in določno, a o njegovih trditvah bodo sodili ti, ki je to njih dolžnost.

Hujskanje proti uradništvu je prešlo vesoljnemu klerikalstvu v meso in kri, najhujši sovražniki uradnikov pa so slovenski klerikalci. Današnji »Slovenski gospodar« v Mariboru je prinesel strupen, nesramno pisan uvodnik »Uradniške plače«. Članek hujska ljudstvo proti najrevnejšemu sloju človeštva, proti uradnikom, češ da zahtevajo nezasišano visoke plače in največjo svobodo. »Sedaj, ko vse trpi pomanjkanje« — piše »Slov. Gosp.« — »ko zdihujejo vsi stanovi pod neznosno draginjo, v tem trenutku zahtevajo uradniki trdo in brez srca od ljudstva novih žrtev. Tako ravnanje ne more pridobiti uradnikom med ljudstvom ljubezni. Sicer pa se nam zdi, da itak ne zahtevajo ljubezen, ampak le denar...« Mi pa vprašamo: ali naj uradniki z ljubeznijo ljudstva kupujejo kruha sebi in svojim otrokom? Ali so duhovniki od ljudske ljubezni tako lepo pitani in rdeči? Kaj pa se kupi in plača z ljudsko ljubeznijo? — Uradniki komaj najskromnejše žive in njih rodbine trpe bedo, skoraj vsi so preko glave zadolženi in malokdo ima toliko, da izhaja. »Kdor krmi, naj tudi vozi«! piše slovenski klerikalec. Torej ljudstvo uradnika — krmi! Mi smo doslej mislili, da se krmi le živina, a »Slov. Gospodar« smatra uradnike za živino, ki se naj dajo s par krajčariji nakrmili. Uradniki naj si to besedo dobro zapomnijo! Dr. Susteršič je uradnikom očital, da le žro, žro in žro. Štajerski klerikalci pa uradnike po živinsko krmlijo!

Kraljevski komisar Cuvaj in njegova policija. Mora se priznati strahopetnemu Cuvaju, da ima jako bujno fantazijo, katero je sugeriral tudi zagrebški policiji. Iz atentata mladega navdušenega Hrvata popolnega eksaltada je skoval celo zaroto. Celo Nastiča je prekosil ta ženjalni feldbebelj! Kakor trdijo policijske vesti je bilo iz Srbije poslano nekaj eksplozivnega materiala celo vojaški srbski revolverji so prišli v Zagreb, hrvaški zarotniki so se učili delati po srbskih vojaških arzenale! Le božji previdnosti se je torej zahvalih bombe in peklenke stroje, da ubijejo Cuvaj, da je ta Hrvaški ohranila ljubeza Cuvaja živega in zdravega. Atentatorje Jukića in šestnaest sozarotnikov so že izročili sodišču, drugi zarotniki pa pridejo šele na vrsto, ker vseh še niso pojeli. Jukić in 16 njegovih so-krivcev je obtoženih zaradi zavrtnega umora in javnega nasilja, radi sodelovanja pri umoru, proti drugim pa radi veleizdaje. Zagovornišvo obtoženih bodo prevzeli mnogi advokati vseh strank. Kot prvi so se prijavili srbski advokati v protizahvalo, ker so hrvaški advokati prevzeli zagovornišvo v srbskem veleizdajniškem procesu. Cuvaj je torej dosegel svoj navidezni uspeh, ker je spravil na zatožno klop nekaj mladih ljudi, ki so se zarotili proti njegovemu življenju. Da pa seveda potrdi ta svoja sumničenja, spravil je v zvezo z dogodki na Hrvaškem zopet Srbijo! Perverzni kraljevski komisar pa ne pomisli, da igra nevarno igrjo, katere posledice ne bo nosila njegova malenkostna oseba, posledice bo nosila avstro-ogrsko monarhija, ki si je napravila na hrbet nov madež sramotnejši, kakor je bil srbski veleizdajniški proces.

K našemu včerajšnjemu uvodniku nam piše predsednik »Slov. Matice«: Bilo bi naravnost smešno, če bi se o takih prilikah Matice ravnala po tem, ali je bil kdo odbornik ali ne. Sploh pokojnik ni nikoli kandidiral. Nadalje je

istina to: jaz sem čutil pomanjkanje nekeke centralne o priliki Aškerčevega pogreba to sem v našem odboru tudi rekel. A jaz nisem čutil pravice se narediti za kako centralo; bal sem se, da zajdem v kompetenčni konflikt z mestom ali Bog ve še s kom. Povdaril sem v privatnih razgovorih, da bi za take prilike trebal hitro ustvariti nekaj odbor ad hoc, ki bi se kot tak naznanil v časopisju. Nekompetentnost bi si v takih slučajih priznala tudi vsaka akademija. — Izjavljamo, da ni bil naš namen Matici v kašnemkoli oziru kaj očitati in se strinjamo popolnoma z gosp. predsednikom prof. Iličičem. Hoteli smo le opozoriti na važnost skupnega velikega slovenskega kulturnega zavoda in na potrebo skupnega sporazumnega postopanja v važnih slučajih.

Glede zapuščine pesnika Aškerca smo dobili vprašanje, ali bi ne bilo primerno, da njegove stvari ostanejo skupaj, da jih ev. kupi mesto, ali kaka kulturna korporacija, da se ohranijo kot spomin na pesnika. Enako naj bi se shranili napisi vencev za naš narodni ali mestni muzej.

Aškerce in naši »ta črni«. Prejeli smo: Aškerce je iskal resnico. 99% naših gospodov nunčkov pa ni tako »omejenih«, kakor je bil ta pesnik. Iskanje resnice je za nekatere težavna pot. Drugi jo takoj zagrabijo, pa se ne izdajo, ker jim je tolsti trebušček več od nje. V vsakem drugem stanu se mora človek pehati, truditi za kosček kruha. Ta pa ne sme izginiti, zato pa z resnico v stran. Bil je kaplan, ki je že kot mladenič spoznal resnico, in to je tudi v šoli učil — na pol ust. Toraj le deloma. Mi smo se vsi čudili, kako je zamogel že ljudskošolski učenec učiti — povdarjati kaj tacega. Pričakovati je bilo, da pride v preiskavo. Ne, ker je obrnil barako in se razvnel za Misijeve ideje — vžljubil je mastno pečenko. Njegovo čelustenje mu je vrglo v naročje najmastnejšo pečenko — eno izmed najboljših far. Ne verjamem, da povdarja še v šoli; Bog je vsemogočen, a — — — Naprej zamlčim, da ne vzroji »Slovinc« in pokliče vse peklenske nad nas. Tudi nečemo jemati vere našemu ljudstvu, saj dela to dovolj nasprotna stranka. Pride pa čas, ko bo ljudstvo samo izprevidelo in samo obračunalo. Dokler je pa še tako revno in od naše duhovščine izmuzzano, mi nič ne škodi merica vere, saj drugje tlače nima pričakovati od naše posvetne in duh. gosposke. Saj tudi na smrt bolnemu ne smemo povedati, da je smrtno bolan. Za lakoto umri, pa ne pričakuj odstran groba ničesar: to bi bil prehud paper za revčeka. Vsi faranji se izveličate, ako boste dovolj skrbeli za »duhovno posodo« — za našega prečastitega gospoda nunčka. Večina že ve, da so ji štete ure in da pojde tako kakor na francoskem, zato pa tako divja kakor stekel maček. Od stekline pa do cerknine je en sam korak. Op. Kdor je radoveden poznati onega kaplana in njegov svobodomiseln natek, naj se obrne na uredništvo tega lista.

Odbor Naprednega političnega gospodar-skega društva za občino Moste je sklenil, da bode gospod Gerjol, trgovec in gostilničar, Zaloška cesta št. 16 v društveni sobi pobiral članarino od vpisanih članov. Društvo bo v kratkem imelo težko nalogo, ker bodo v kratkem časi občinske volitve. Gospodarske razmere so tako zavožene, da se bo treba energično prijeti dela. Za vsako delo so tudi stroški: društve nima drugih dohodkov, kakor članarino, in ta je tako majhna, da jo lahko vsak utrpi. Komur je ležeče na tem, da bo moglo ljudstvo vzorno delovati na političnem in gospodarskem polju komur je mar, da se v Mostah uredi razmere, da uspešno nastopimo v volilnem boju — naj pristopi kot član napred. polit. društva. Vsi napredniki naj se združijo v tem društvu. Potrebna pojasnila dobi vsak pri tajniku društva g. Gerjolu, Zaloška cesta 16.

Streljanje na gradu. Povodom patrocinija v Trnovski mestni župni cerkvi se bo jutri, v nedeljo med glavno dopoldansko službo božjo strelalo na Gradu. Nam se dozdeva to streljanje popolnoma odveč, zlasti pa po načinu, kakor se strelja še dandanes. Bolniki trpe zaradi tega gromovitega treskanja in vse hiše ob Gradu, na Mestnem in Starem trgu se stresajo, kar gotovo stavbam ni na korist. Pa tudi ostalemu občinstvu to grmenje ni niti prijetno niti koristno. Občinski svet ljubljanski bi pač že mogel to srednjeveško streljanje s topovi vsaj nekoliko modernizirati ter vsaj silo strelav najmanjše za polovico reducirati. Konservativnost v našem mestu je v nekaterih ozirih še resnično neverjetna!

Bob v Trnovcu. Vsled nestalnega vremena se ni mogla vršiti v nedeljo, dne 16. t. m. veselica v Hribarjevem gaju. Zato pa se vrši v nedeljo dne 23. t. m. tem večja in prijetnejša zabava v Hribarjevem gaju. Torej v nedeljo pojdejo vsi zanesljivi napredniki le v idilični Hribarjev gaj, ker vedo, da se bodo izborno zabavali — svoji pri svojih.

Nar. soc. društva »Bratstva« diletanti uprizore danes na svojem družinskem večeru Dolinarjevo komedijo »Cigani«, ki je najbolje naštudirana. Začetek točno ob polu 8. uri, vstopnina 40 vin. Ker je čisti dobiček namenjen »Zvezi jugoslovanskih železničarjev«, so prostovoljni prispevki sprejemajo ter je pričakovati najobilnejše udeležbe.

V Mokronogu je bila v četrtek ob 4. uri popoldne grozna nevihta, ki je odkrila kozolce, podrla vozove na cesti. Toča, debela kot lesniki je pobelila ceste. Škoda je ogromna, kmetje bodo žito kosili za krmo. Vse ljudstvo je poparjeno. Lani požar, letos toča.

»Pika« danes ne izide vsled tehničnih ovir, pač pa v torek, 25. t. m. dopoldne.

Skozi Rateče na Gorenjskem je vozil prvi avtomobil mednarodne avtomobilske tekme dne 19. t. m. z znamko AIV ob polu 12. dopol. Drugi IA 588 pa 20 minut pozneje. Našli smo v jako različnih presledkih skupaj 88 vozov. Da so bili tako različni presledki je vzrok strmina in padec prelaza Koren. Zadnji avto je vozil skozi vas ob polu 6. zvečer. Vozilo se je

skozi občino zateško brez nesreče, skozi vas v obče zmerno. Vas je bila okrašena s trobojnicami. Ljudstvo je tekmovalce pozdravljalo z navdušenimi živjo in na zdar klici, nakar so gostje odgovarjali z dviganjem rok in celo z živjo in na zdar klici v odzdrav. Vra deklata in stasiti fantje so pa goste obsipavali s cvetjem, kar je gospoda hvaležno sprejemala. Z gromovitim pozdravom je bil pozdravljen Njeg. Velič. nadvojvoda Franc Jož, katerega je pokazal nek stotnik spremiljevalec.

Nesrečna duša. Gostilničarju Siminasu iz Velikega Varadina je pred nedavnim časom umrla dekla. Od onega časa so prebivalci mislili, da hodi njena duša neprestano okoli hiše. Vražarice so zgruntale, da je mogoče dušo pregnati le na način, ako se mrtvo truplo dekle onečasti. Brata Siminas sta nato v resnici prosila župana, da bi dovolilo, da se grob odpre in krsto skrbno zamaši, da ne bi bilo nobene luknje. Prošnja je bila odklonjena. Vsled tega sta brata ponoči odkopala grob, potegnili krsto ven, zasadila v mrtvo truplo debel kol in zabila več močnih žebeljev. Ko so orožniki za zločin zvedeli, so stvar naznanili sodniji, ki je brata Siminas radi naravnost obupne omejenosti obsodilo le na pet dni zapor.

Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto 22., nedeljo 23. in ponedeljek 24. junija 1912: 1. V katalonskih krilih. (Lepa potovalna slika). 2. Tekoči zrak. (Velezanimiv znanstven posnetek). 3. Gospod se hoče zabavati. (Samo pri zadnji predstavi). 4. Kralji v pregnanstvu. (Senzacijska učinkovita drama v treh delih. Film prinaša senzacionalno afero.) Pri vseh predstavah. 5. Rozalija, špiritistinja. (Velekomično.) Popoldanski spored v teh dneh traja 1 in pol ure. Soboto od 4. do pol 6. in od pol 6. do 8. ure. Nedeljo od 3. do pol 5. in od pol 5. do 6. ure. Pripravlja se »Grofovski sin in artistinja«.

DRUŠTVA.

Glasbena Matica priredi koncem šolskega leta tri javne produkcije gojencev Gl. Matice. Vršile se bodo v dneh 24., 25. in 27. junija t. l. v dvorani hotela »Union«. Vstop je brezplačen. Za ono občinstvo, ki hoče prispevati k pokritju stroškov, so rezervirani sedeži po 1 K in se dobivajo v trafiki gđ. Jerice Dolenčeve v Prešernovi ulici in na večer produkcij pri blagajni.

Nabiralniki družbe sv. Cirila in Metoda naj bodo povsodi in pri vseh veseljih in prireditvah razpostavljeni, tako se mnogokrat povdarja žal, da se jih le malo odzove temu povabilu. Toda pevsko društvo »Slavec« tudi pri svoji dobrodelni veselici, ki jo priredi v nedeljo 23. t. m. celi dan na ljubljanskem gradu ni pozabilo na to in bodo taki nabiralniki razpostavljeni po vseh paviljonih za prostovoljne doneske brez vsakega pritiska, tako da tudi družba sv. C. M. dobi svoj prispevek. Grajska veselica, ki se vrši na zračni višavi in krasnim razgledom raz ljubljanskega gradu obeta vsled obširnega sporeda, tako dopolne kakor popoldne najlepšo zabavo in ker ima dvojni namen pomagati bližnjemu v nesreči in naši šolski Matici tudi v delni prosej je gotovo, da bode vsakdo, ki je za to dvojje zavzet gotovo posetil to veliko dobrodelno prireditev.

Gostilničarji se zelo pritožujejo, da stranke ki jemljejo pijače čez ulico prav neredno ali pa še nič ne vračajo posojenih steklenic. Slavno občinstvo se od strani gostilničarske zadruge zategadelj uljudno prosi, da posojene steklenice bodisi za pivo ali vino redno in točno vrača, ker bi se sicer moralo skleniti, da se bo zahtevala položnina za posojene steklenice.

Mednarodna avtomobilska alpska tekma.

Strašna katastrofa na Učki gori. Dva mrtva.

Tekmovalci pri mednarodni tekmi, ki se je pričela v sredo na Dunaju, so dospeli večeraj popoldne v Ljubljano. Tekmuje 95 avtomobilov. Tekmovalci so potem, ko so prenočili v Trstu, došli včeraj zjutraj v Istro, čez Učko goro v Opatijo in od tod čez Postojno v Ljubljano, kjer so prenočili.

Ljubljana je na najsijajnejši način sprejela goste, med katerimi je tudi par članov cesarske rodbine. Vse ulice, po katerih so vozili gostje, so bile okrašene z zastavami. Iz več oken je obsipalo občinstvo avtomobiliste s cvetkami. Po ulicah so bile ob straneh velikanske množice ljudstva, ki so čakale na tekmovalce. Dirkališče, kjer so imeli avtomobili svoj park, je bilo slavnostno okrašeno.

Prvi avtomobil, ki je prišel v Ljubljano, je bil avtomobil Viljema pl. Juttmana (sistem Mercedes) št. 1 v tekmovani isti in sicer ob en četrt na 3. popoldne. Za njim so prihajali počasi do tretje ure razni drugi avtomobili, med njimi tudi avtomobil nadvojvoda Leopolda Salvatorja ob tri četrt na 3. katerega je godba pešpolka št. 27 sprejel s cesarsko himno.

Po četrti uri so vozovi prihajali vedno bolj pogosto. Zadnji vozovi so prišli okoli 8. ure zvečer.

Na dirkališču so prve goste sprejeli župan dr. Tavčar, predsednik baron Schwarz, deželni glavar dr. Šusteršič, fml. Kusmanek in kranjski avtomobilski klub.

Strašna avtomobilska katastrofa. Dva mrtva, eden težko ranjen.

Okoli tretje ure popoldne se je razširila po Ljubljani vest, da se je na potu proti Ljubljani zgodila strašna avtomobilska katastrofa, ki je zahtevala tudi svoje žrtve. Vest je bila žalibog resnična. Na potu čez Učko goro v Istriji, se je avtomobilu št. 5 (last Alfreda Fischerja) pokvarilo kolo. Šofer je lastnika takoj nato opozoril, toda ta je zahteval naj vozi naprej, kar se je tudi zgodilo. Po vožnji na-

vzdol čez goro je na neki prvi nenadoma odpovedala zavora. Šofer je vozil z vso naglico in ravno v trenutku, ko je odpovedala zavora, zadela z vso silo ob neko veliko skalo, ki je molila na cesto. Sinek je bil tako silen, da sta Fischer in njegova gospa takoj padla z voza in priletela z glavo naravnost v skalo. Gospa Fischerjeva je obležala na mestu mrtva, Fischer iz Berlina sam je izdihnil čez par minut. V vozu je bil tudi kot kontrolor ritmojster Walzer, ki je pri padcu zadobil zelo nevarne poškodbe. Na glavi ima prebito črepinjo, rebra so polomljena. Pretresel si je tudi možgane in zadobil še notranje poškodbe. Šofer sam je ostal popolnoma nepoškodovan. Ponesrečence so takoj vse prenesli vkočo na Učki gori. Vest o strašni katastrofi je zelo deprimojoče vplivala na vse tekmovalce.

Družabni večer v hotelu »Union«.

Kranjski avtomobilni klub je priredil sinoči v veliki dvorani hotela »Union« družabni večer na čast visokim gostom, ki so se pripeljali v Ljubljano.

Velika dvorana hotela »Union« je bila prosto okrašena z avstrijskimi, deželnimi, slovenskimi in cesarskimi zastavicami, (ne vemo, zakaj je bila na vsako stran cesarjevega kipa frankfurtarica), v ospredju je stala cesarjeva soha, nad odrom je bil grb avstr. avtomobilnega kluba. Ob osmi uri so gostje skoraj napolnili dvorano. Zaradi nesreče na Učki ni smela sodelovati vojaška godba, odpadle so tudi vse napitnice, zato je večer prešel v tihi družabni zabavi. Večera se je udeležil nadvojvoda Leopold Salvator in mnogo gostov, ki so došli z avtomobili v Ljubljano. Udeležili so se večera tudi zastopniki vlade, dež. predst. baron Schwarz i. dr. mestni župan dr. Ivan Tavčar in zastopniki magistrata, dež. glavar dr. Ivan Šusteršič, dež. odborniki, razni višji vojaški dostojanstveniki, častniki tukajšnjih polkov, višji uradniki, člani kranj. avtom. kluba itd. Pri vstopu so dame v lepih narodnih nošah dajale gostom šopke in spominke knjižice, ki jih je v ta namen zelo ukusno izdalo »Društvo za promet tujcev«. Na večeru je cel čas vladala neprisliljena zabava in se je zaključil po 10. uri zvečer.

Slavnostno odkritje spomenika carju Aleksandru.

V staroslavnem ruskem mestu Moskvi so v četrtek na najslovesnejši način odkrili spomenik pokojnemu rusk. carju Aleksandru III., ki je umrl 1. 1894. Moskva se je že dolgo časa pripravljala na ta slovesni trenotek. Odkritja se je udeležila tudi carska dvojica, katero je občinstvo sprejelo zelo svečano. Vse mesto je bilo bogato okrašeno z zastavami. Ulice od Nikolajevskega kolodvora pa do zgodovinskega Kremlja so bile skoro zakrite z zastavami! Na Kolančevljevem trgu sta stala dva velikanska obeliska z napisi carja Nikolaja II. in njegove soproge, z grbi Rusije, vladarske hiše Romanov-Holstein-Gotta in mesta Moskve. Na mnogih slavolikih so bili patrijični izreki in nadpisi. Ulice v Kremlju do spomenika carja Aleksandra III. so posute s cveticami in raznim zelenjem. Pred spomenikom so napravili velikanske tribune za gledalce. Iz vseh krajev Rusije so dospela društva in deputacije z zastavami.

V svrhu vzdrževanja reda in miru so vojno posadko in redarstvo zelo pomnožili. Vrh tega je meščanstvo prostovoljno sestavilo meščansko stražo, katero so razdelili v skupine po 500, 100 in 10 ljudi. Ta straža ni imela orožja, pač pa je imela nalogo, da je pazila na občinstvo. Če je kdo izmed teh stražnikov zapazil kaj sumljivega, je moral takoj obvestiti drugega in tako naprej!

Na Nikolajevskem kolodvoru je več kot 100.000 ljudi pričakovalo carsko dvojico iz Petrograda. Ko sta car in njegova soproga stopila iz vlaka, so zagrmeli iz tisočev ust viharji živio in Hura! klici, ki niso hoteli ponehati. Občinstvo je nato carja spremljalo pred spomenik, kjer je bila zanj pripravljena posebna tribuna.

Spomenik je bil zakrit z zaveso. Grobna tišina je zavladala, ko je stopil na govorn. tribuno prvi govornik, ki je v krasnih in navdušenih besedah orisal delovanje popularnega carja Aleksandra III. Na carjevo povelje je padla zavesa. Godbe so zasvirale carsko himno, katero je občinstvo stoje z razkritimi glavami pel.

Slavnostnega okritja so se razven carja in carice udeležili tudi carica vdova, člani carske hiše, vsi ministri in državni dostojanstveniki. Srbija je odposlala k odkritju številno deputacijo s predsednikom državnega sveta Nikolajem Pašićem na čelu. Bolgarijo sta zastopala ministri Ljudskanov in general Rusafov.

Car Aleksander III. je bil v Rusiji sinov ljubljen med priprostim ljudstvom in to vsled tega, ker je napol vse sile, da osvobodí kmete od tlake, kar se mu je pa le deloma posrečilo. Aleksander III. je uvedel tudi v notranjo upravo red in precej odpravil korupcijo in goljufigo med visokimi uradniki. Velikim knezom je znižal apanažo in uvedel povsod sistem varčevanja.

Bojna brodovja velesil.

Angleški admiralat je izdal »belo knjigo«, v kateri podaja natančno statistiko bojnega ladjevja vseh velesil in držav, ki imajo upoštevavanja vredna bojna brodovja. Ker je ta statistika jako zanimiva, podajamo čitateljem iz nje par števil.

I. Linijske ladje.

V to vrsto so yštete tudi obe nižji kategoriji tega tipa, ki so se začele graditi od leta 1892. naprej. Prva številka znači gotove bojne

ladje, druga ladje, ki so se v gradnji, tretja pa skupno število:

Anglija	56	10	66
Nemčija	33	10	43
Zedinjene države	31	6	37
Francija	21	7	28
Japan	16	2	18
Rusija	9	7	16
Avstro-Ogrska	12	4	16
Italija	8	6	14

Glede Avstrije in Japonske je pripomniti, da je ta statistika sestavljena temeljem uradnega poročila dotičnih držav; gotovo pa je, da Japonska od časa rusko-japonske vojne nima več toliko ladij te vrste, a Avstrija šteje med linijske ladje tudi one, ki jih druge države ne uporabljajo več.

II. Linijske križarke.

Ta tip imata le Anglija in Nemčija in sicer

Anglija	4	6	10
Nemčija	2	4	6

Navedene so samo gotove ladje, ker so države že opustile ta tip:

III. Oklopnjače.

Anglija	34
Nemčija	9
Francija	21
Italija	10
Zedinjene Države	14
Japan	13
Rusija	6
Avstro - Ogrska	2

IV. Križarke

a) Križarke I. razreda:

Velika Britanija	18
Francija	5
Rusija	7
Zedinjene Države	3
Japan	2

b) Križarke II. razreda:

Anglija	38	9	47
Nemčija	26	8	34
Zedinjene države	15	—	15
Japan	12	2	14
Avstro - Ogrska	3	3	6
Francija	4	—	4
Italija	2	—	2
Rusija	1	—	1

c) Križarke III. razreda:

Anglija	16
Nemčija	11
Italija	11
Francija	6
Japan	5
Avstrija	3
Rusija	2

č) Križarke:

Anglija	5	2	7
Nemčija	5	0	6
Avstrija	3	0	3
Zedinjene Države	3	0	3
Japan	4	0	4

V. Raziskovalci scouts).

Anglija	8	0	8
Zedinjene Države	3	0	3
Italija	0	3	3

VI. Torpedovke in torpedni rušilci.

Anglija	179	30	209
Nemčija	110	24	134
Rusija	94	10	104
Francija	68	15	83
Japan	36	2	38
Zedinjene Države	40	14	54
Italija	22	10	32
Avstrija	12	6	18

VII. Podmorske ladje.

Anglija	65	14	79
Francija	58	25	83
Rusija	29	7	36
Nemčija	13	13	26
Italija	10	10	20
Avstrija	6	1	7
Zedinjene Države	0	19	19
Japan	12	3	15

Ta statistika podaja jasen pregled moči posameznih držav na morju.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

TRETJA ŽRTEV MEDNARODNE AVTOMOBILSKE TEKME.

Opatija, 21. junija. Avtomobilska katastrofa, ki se zgodila danes na Učni gori povodom mednarodne avtomobilske alpske tekme, je sedaj zahtevala tudi že tretjo žrtev. Ritmojster Walzel, ki je bil pri katastrofi nevarno ranjen, je že umrl za poškodbami.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 21. junja. Danes je zbornica končala glavno debato o obrambnih predlogih ter prešla po pomenskem glasovanju v podrobno razpravo.

DRŽAVNI OKRAJNI ŠOLSKI NADZORNIKI.

Dunaj, 21. junija. Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje sankcijo od deželnih zborov na Nižjem Avstrijskem, Solnograškem, Kranjskem, Tirolskem, v Šleziji in Dalmaciji sklenjenih zakonskih načrtov glede določil o okrajnih šolskih nadzornikih. Ta zakon tvori uvod za prevzete okrajnih šolskih nadzornikov iz stanu ljudskošolskih in meščanskih učiteljev v državno službo.

POLITIŠKI POLOŽAJ.

Dunaj, 21. junija. Iz Parlamentarnih krogov se zatruje, da je današnji mir samo premirje, ki naj omogoči redno delo parlamenta v po-

letnem zasedanju. Takoj po poletnem zasedanju se začne pogajanja glede izpremembe sedanjega kabneta v celotno parlamentarno vlado. Stürgkhov kabinet bo podal demisijo takoj, ko se doseže sporazum glede sestave parlamentarnega kabineta. Tako se zgodi, da se bo zbornica v prvi seji jesenskega zasedanja predstavil že novi parlamentarni kabinet.

ZAOSTRENA SITUACIJA V BOSNI.

Sarajevo, 21. junija. Na posvetovanju delegatov vseh hrvaških, srbskih in mohamedanskih političnih frakcij v bosanskem saboru se je sklenilo, da zavzamo vse bosanske saborske stranke v železniškem in investicijskem vprašanju enotno stališče. Delegati so sestavili enoten program, katerega so predložili skupemu finančnemu ministru Bilinskemu. Ta je pa na to spomenico odgovoril nepovoljno nakar so izrekli delegatje, da odklanjajo vsaka nadaljnja pogajanja. Vsled tega je razpust bosansko-zahum-skega saborja neizogiben.

Listnica uredništva. Na dopis iz Bizovika odgovarjamo sledeče: Ako je J. V. res pri požariju v Dobrunju v noči od 4. do 5. maja raztaknil cevi in s tem škodoval gasilec ka nazonante na oblast, ker je to dejanje kaznjivo. Potem se ne bo več bahal. — Slov. sok. krožek. Ona notica je prišla pisana na istem papirju, kakor Vaše pismo; mi nismo mogli vedeti, da je nekdo firmo zlorabil.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Deklica se sprejme v delikatesni trgovini in vinarni. Kje. pove »Prva anonimna pisarna«.

Hiša z velikim vrtom in dobro ohranjen glasovir se takoj proda. Natančneje v »Prvi anonimni pisarni«. 372-4

„Dan“ je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.
„Dan“ je najinformativnejši slovenski dnevnik.
„Dan“ je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.
„Dan“ je najodločnejši neodvisni jutranji list.
„Dan“ je najcenejši napredni dnevnik; posamezni izvod po 6 vinajev, s pošto mesečno le K 170.
„Dan“ je razširen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

Celo noč odprto
Kavarna Leon
Celo noč odprto

Išče se dva krojaška pomočnika,

enega za fino veliko delo, drugega istotako za fino veliko delo, ki pa mora prevladati tudi fino angleško damsko delo.

Ponudbe pod šifro »Št. 8« na »Prvo anonimno pisarno«. 424

Gramofoni - automati !!

Gramofoni - automati !!
tovarniška zaloga

FINI GRAMOFON z 16 tonami in 1000 števk samo K 30-
GRAMOFON-AUTOMAT za gostilničarje z vstopom po 10 ali 6 vin. z 20 kmi. in 1000 števk samo 95 K

Za vsak gramofon pismono jamstvo.
Gramofon-Atelier
A. Rasberger
Ljubljana, Sodna ulica 5.
Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev, imam specijelno samo gramofone, godbene automate in druge mehanske godbene stroje. Lastna delavnica za popravila.
Plajte po cenik. — Predno kje kupite, ogledajte si moje zalogo.
Vse potrebščine in vsakovrstno kolosje v zalogi.

M. ZOR

apetnik in oblastveno konces. pokončevalec
podgan, miši in mrčesa

Ljubljana, Sv. Petra cesta 38

se priporoča v pokončevanje sten, molov in v
predelavo po teh mrčesih okuženega pohištva.
Uspeh zjamčen! 421

Lasne kite

po 5, 7, 9 in 12 K. Barva za lasne in brado
„Neril“ od dr. Drallea v steklenicah po 2 in 4 K.
— Lasne podlage in mrežice vse vrste. — La-
sulje, brade, šminke itd. za gledališča. — Šminke
in puder za ulico, vse po jako zmernih cenah
priporoča

Štefan Strmoli, Ljubljana

Pod Trančo 1 (zraven čevljarskega mostu) izde-
lovalnica za vsa lasna dela.

Spominjajte se dijaškega
društva „Domovina“!

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblas-
teno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Daljnogled, toplo-
mere, in zrakomere
vseh vrst.

Očala, ščipalniki na-
tančno po zdravni-
škem receptu.

Cenike pošiljam na
zahtevo zastoj in po-
štne prosto.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

naznanja

okasijsko prodajo

poletnih oblek in slavnikov za gospode in dečke, ter poletne damske kon-
fekcije z globoko reduciranimi cenami.

MIHAEL KASTNER, Ljubljana

Kongresni trg šte. 10

dobavlja najcenejše: špecerijsko blago; jedilno in živanso sol; petrol ej
(tudi v originalnih pločevinastih posodah); obdačen in neobdačen bencin za
motorje in avtomobile; gasolin, cigroin za razsetljavo; gorilno olje za Diesel-
motorje; vseh vrst strojno olje; parafin itd. itd.

Vse mineralne vode in studenčne produkte
vedno sveže v zalogi.

Mednarodno spedijsko podjetje R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876.

Telefon šte. 60.

Podjetje za prevozno c. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada
v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedija in skladišča. — Ekspresni
promet ovojev. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstr. Lloydja.
Pisarna v mestu: Šelenburgova ulica 3. Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7.
Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor. 257

Bežim

da kupim „Slovenski Ilustrovani Ted-
nik“, ki priobčuje tako zanimive
slike in lepe romane, da brez
njega več biti ne morem.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg - Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvi in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v
vseh mogočih sestavi. — Tekom leta 1911. se je zavarovalo 21.289 oseb za kapital na 170 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za
škodo nad 1063 milijonov kron. — Premoženje družbe znaša nad 417 milijonov kron. 362

Del. glavica:
K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

UČITELJSKA TISKARNA

Telefon šte. 118.

v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 8.

Telefon šte. 118.

Jan Legova knjižnica: Rape: Dane. Cena 1 K.
Slapšak: Turki pri Sv. Tilnu, Ilustrovana
knjiga. Cena 1 20 K.

M. Gregorič: Otroški
oder, gled. igre za
mladino. 1 50 K.

Štupar: O prvlnah in
spojlnah, Ilustrov.
Cena 1 50 K.

Brunet: Telovadba.
Cena 4 K.

Mešiček: Beleške iz
fizike in kemije.
Cena 40 vin.

Marolt: Zgodo-
vinske učne si-
ke. Cena 2 K.

Vizitke

Engelbert Gangl:
Beli roaki.
Cena vezani knjigi K 3—,
broširani K 2 60.

Kuverte s firmo

Jožef Riblič:
Kraljestvo čebel.
Cena vezani knjigi 80 vin.

Trgovske račune

Knjižnica Učiteljskega konvikta: Julčka Mišnjakovega
zbrani spisi I., II. in III. zvezek. Cena à 1 50 K. —
Rape: Mladini. Cena 1 50 K. — Gangl: Zbrani spisi.
I. in II. zvezek. Cena 1 50 K.

Adamič: Slava Cesarju! Spevoigra za
mladino. Cena 3 K. — Besedilo k
Adamičevi spevoigri. Cena 10 vin.

Žirovnikove na-
rodne pesmi. I.
in II. zvezek.
Cena à 20 vin.

Bretl: Kako si o-
hranimo zobe.
Cena 20 vin.

Vse predpisane in
potrebne šolske
tiskovine.

Razni napisi na
lepenkah za
šole.

Novo! Popravljal-
na znamenja na
tabelah.

Tabela o pravil-
nem mešanju
umetnih gnojil.

Vse tiskovine za
knjižnice.

Uradne tiskovine
za županstva.

Vse najnovejše ti-
skovine za o-
brtno - nadalje-
valne šole.

Stereotipija

Litografija

Muzikalije

Založba knjig

V „Učiteljski tiskarni“ se tiskajo: Slovenski Branik, Dan, Učiteljski Tovariš,
Slovenski Ilustrovani Tednik, Rudar, Domače ognjišče, Zvonček, Popotnik,
Naša Bodočnost, Gasilec, Zarja, Tobačni delavec.